

זמני שבת קודש

רבנו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
17:52	17:30	16:29	תל אביב
17:58	17:34	16:28	ירושלים
17:49	17:27	16:26	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א ראש ה"שיב"ר המוסדות

להחדיר אמונה

מי שרוצה לעבוד את העולם הזה חייב להיות אמונה ובטחון בה'

כיבוד הורים

כבר כמה ימים שגב' ס. מסתובבת טרודה ומודאגת. היא מבחינה כי ילדיה לא מכבדים אותה, לא מספיק מתייחסים אליה בהערכה הראויה. נכון, הם מאוד משתדלים שלא לפגוע בה ישירות ואף לציית להוראותיה המפורשות, אך מעבר לכך – נראה כי אין הרבה כבוד והערכה ביחס אליה, הרי היא מקדישה את כל עיתותיה וכוחותיה למען ילדיה, ואינה חשה כי הילדים מעריכים זאת...

היא יושבת וחושבת מה ואיך קרה ומה הביא לכך, ולפתע – זיק ניצת בעיניה. 'רגע' – צבטה את עצמה, 'ואני, איך אני מתייחסת להוריי? וכי אני מכבדת אותם בכבוד הראוי?'

המחשבה הזו, די היה בה כדי להקפיצה ממקומה. על אתר קיבלה על עצמה להתקשר להוריה מדי יום, לדרוש בשלומם, לדבר בשבחם, לפעול למענם. וכמה לא מפתיע לגלות, שעד מהרה גם יחס ילדיה כלפיה השתנה לחלוטין: לפתע חשה כי רוח אחרת נושבת מילדיה, הם מעריכים אותה, מדברים אליה בכבוד, מוקירים את מאמציה למענם, מבטאים עד כמה הקשר עימה חשוב להם מאוד...

סיפור זה, אותו שמענו ממקור ראשון, מתחדד עד כמה הזוכים לכבד את הוריהם – זוכים שגם ילדיהם יכבדו אותם. זו לא רק סגולה, יש בזה גם לא מעט גיוון – כי כיבוד הורים הוא ערך שעובר בחינוך, בדוגמא אישית. אם חשוב לנו לראות את ילדינו מכבדים אותנו – הבה נעצים את כיבוד הורינו, הבה נגביר את רגשות הערכתנו כלפיהם, ונזכה! (הרב אשר קובלסקי)

עצומים, אמר לו אני חייב לברוח מן הארץ, אני מוכר לך את כל הנכסים שלי בשליש מהמחיר! אותו יהודי התייעץ עם אשתו ומכריו, והחליטו שזו הזדמנות שלא תחזור, מכר את כל רכושו במהירות, אסף כסף מפה ומשם ושם פעמיו לכיוון הפריץ לקנות את רכושו. בדרך לשם הלך אותו סוחר ושמע בכי תמרורים מאחד הבתים, הוא נכנס וראה אלמנה ושבעה ילדיה בוכים תמרורים, אין להם אוכל לאכול. לקח את כל הכסף ונתן לה!

הדבר הזה עשה רעש גדול בשמים ורצו לתת לו בן שיאיר את העולם בתורה, בא השטן וקטרג ואמר אני רוצה לבדוק אם הוא עשה לש"ש או לא, רצה אליהו ז"ל לרדת לנסות אותו, השטן אמר אני אלך... בסוף ירד אליהו ז"ל. אותו יהודי חזר הביתה, וחשב בדרך מה להגיד לאשתו, בדרך הוא פגש בן אדם והלה שאל אותו למה נפל פניך, סיפר לו מה שארע, אמר לו אותו אדם כזו מצוה! תן לי חלק מהמצוה ואני אשלם לך את כל הכסף! לא הסכים, תן לי חצי מהמצוה, ולא הסכים, תן לי משהו, ולא הסכים. אז התגלה לו ואמר לו אני אליהו הנביא בשמים שלחו אותי לראות אם עשית לשם שמים אם לא. והוא זכה לבן גדול ששהיר את שמי ישראל בחשכת הגלות.

גם כשיש קשיים, ולא רואים את ההשגחה, צריך להאמין בקב"ה שהכל לטובה והכל בהשגחה ממנו יתברך עלינו, הצור תמים פעלו כל כל דרכיו משפט.

מובא במדרש סיפור על קבוצת פועלים שחזרו מהעבודה עייפים. שכבו לישון ליד איזה קיר, אותו קיר היה רעוע, בזמן שהם ישנו בא כלב ועשה צרכיו על אחד מהאנשים, אותו אדם קילל את הכלב ורץ אחריו והכה עד זוב דם, אותו אדם דיבר קשות ואמר למה עשית לי את זה בורא עולם? כשחזר למקומו ראה שהקיר נפל על האנשים חלקם מתו חלקם נפצעו, אז פרץ אותו איש בבכי ואמר לקב"ה, גרוע אני מהכלב, הוא עשה שליחותו להציל אותי, ואני כפוי טובה, ובמקום יהדות לך התרעמתי, הוא רץ לכלב טיפל בו וחבש את פצעיו.

ואמונתך בלילות - גם כשיש סתירות, אני הולך עם הקב"ה באש ובמים, אמונה שלמה גם כשחשון והבלבול יכסה ארץ, יאמין בה' ויחשב לו צדקה!

מתוך דרשתו השבועית של הר"ג דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 ב"שיבת אור דוד"

א ל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא, זו גדולתו של הקב"ה שאינו עושה עוול? כתוב בספרים הק' ש"אין עוול" בא לומר שגם כפועל יוצא אין שום עוול, מלך בשר ודם כשגוזר עונש על אדם, לא רק הוא נענש, ילדיו ואשתו חבריו והוריו כולם סובלים, למרות שלא מגיע להם, אבל הקב"ה אינו כן, אם זה יגרם צער לאדם אחר שלא מגיע לו העונש הזה, הוא לא ימות! אפי' אם האדם הזה קשור לאיזה רב, ואותו רב יצטער במיתתו, לא ימות אותו אדם!. לכן אז"ל אחד מן החבורה שמת תדאג כל החבורה כולה, למה? כי אם לא היה מגיע להם את הצער הזה לא היה מת, אם אתם סימן שהגיע להם עונש.

ורואים את זה בפרשיות האחרונות שאנו עוסקים בהם, יוסף הצדיק נמכר לארץ מצרים, אין לו קשר לאביו וביתו, והוא עומד בניסיונות קשים מאד, החל באשת פוטיפר וכלה בבנות מצרים שהוא אפילו לא מרים את עיניו. יוסף בורח ממנה הוא נענש להיות בכלא, בבור של פעם עמוק באדמה, היה יכול לומר לעצמו, אני שעמדתי בניסיונות קשים כל כך נענש? ולשתים עשרה שנה! וכתוב בספרים הקדושים שהניסיון הזה היה יותר גדול מהניסיון של החטא, שלא להרהר אחר הקב"ה ולשאול מדוע זה מגיע לי. הוא האמין בקב"ה ולא הרהר על מידותיו של הקב"ה.

ולכן, דוקא בגלל שלא הרהר על מידותיו של הקב"ה, עלה מהמקום הכי נמוך ושפל אל המקום הכי גבוה, משנה למלך מצרים מושל בכל הארץ. ואיזה פלא הוא, תארו לעצמכם ביבי חולם חלום ואומר לחרטומים-חברי הכנסת... חלמתי כו' ואומר לך אחד מהח"כים עבריין לשעבר... הייתי פעם בכלא עם עבריין אחד כו' מוציאים את העבריין מהבור והוא פותר את החלום, הוא מעלה אותו לגדולה! היתה כאן פרשת 10000, עבריין פתר לך חלום אז הוא נעשה משנה למלך? תן לו חנינה, תן לו גם מתנה, שחרר אותו מעבדות, זהו. אבל כשהקב"ה רוצה (תהילים קה) ויקרא רעב על הארץ כל מטה לחם שבר: שלח לפניהם איש לעבד נמכר יוסף: ענו בכבל וגלו ברזל באה נפשו: עד עת בא דברו אמרת ה' צרפתה: שלח מלך ויתירהו משל עמים ויפתחהו: שמו אדון לביתו ומושל בכל קנינו: לאסר שריו בנפשו וזקניו ייחם: הכל בא בהשגחה.

מעשה ביהודי אחד, ירא שמים גדול, היו לו אדמות ועסקים. בא אליו הפריץ, בעל אחוזות ענק ושטחים

ההקדשה השבועית

הוציאם הם אנום לתקיים

אלפי טלמי צארי המרשה

להצלתהם אז לעיני קדושתך

התקשרות עכשיו: 05-04-000-000

לימינו
יידן חיה בת הדס
יוסי בן רחל
דייזה בת חוה

לישיק
בנימין בן חסיבה
אלדד בן חוה
ספיר בת עליזה
לידך בת עליזה

לחוללת
אסף בן חיה
רושין בן דיה
אלעד בן ענה
אלדד בן יודנה

לעילוי נשמות
שלמה בן ג'ון
סיגלית בת חנה
חן בן חיה
שמעון בן יילנדה
יואב בן חנה

סיפור לשבת

הרב צבי נקר

והיו הדברים על לבבך

מהסיפור הבא אותו סיפר המגיד הגאון הצדיק רבי שבתי יודלביץ זצ"ל, ממנו נוכל ללמוד מדוע כה נכבד הוא כוחו של החינוך להיטיב את האדם באחריתו ולהשיבו אל כור מחצבתו, גם אם הרבה לפשוע. ומעשה שהיה כך היה:

לפני שנים רבות היה משתתף בדרשותי בחור צעיר, כאשר במשך כל הדרשה הוא היה יושב מאחור וצוחק... פשוט כך. לא נראה היה כי דברי נופלים על אזניים קשובות, וליתר דיוק נראה היה כי מלבד חומר לליצנותו - לא תרמו לו שיחותי מאומה. בליבי כינתי את אותו בחור בשם "נחש הקדמוני", שכן כינוי זה ביטא היטב את מצבו באותה תקופה, מצב אשר בעיני בשר לא נראה כל סיכוי שישתנה במקדם או במאוחר.

והנה, ביום בהיר אחד, מגיע לדרשתי אברך, חתימת זקן מעטרת את פניו, וכל מראהו אומר יראת שמים ויראת חטא. ברגע הראשון התקשיתי להיזכר מהיכן מכיר אני אברך זה, אולם לאחר התבוננות עמוקה יותר, גיליתי לתדהמתי כי הוא הוא הבחור הלץ, ה"נחש הקדמוני", אשר לא ראיתי כל סיכוי שיחזור בתשובה.

פליאתי עלתה על גדותיה, ומאחר ולא יכולתי להתאפק החלטתי להפנות שאלה ישירה אל אותו אברך. "הכיצד?" שאלתיהו, "הכיצד התחולל המפנה הכביר הזה? הלא זוכרני היטב את האופן בו היית יושב ו'מאזין' לדרשותי. אני, אשר החזרתי כבר רבים בתשובה, לא האמנתי כי אצליח להשפיע עליך, ועתה לפתע פתאום אתה מופיע בפני כאברך, כפשוטו וכמדרשו?"

תשובתו של אותו אברך נחקה היטב במוחי ולימדה אותי דבר יקר עד מאוד, שכן כך השיב לי האברך בעל התשובה: "נאמר בפסוק: 'והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך',

כאשר אם נשים לב- נמצא כי אנו מצווים להשיב את הדברים על הלב ולא אל תוך הלב. ומדוע?" הקשה הוא, והשיב תוך כדי דיבור: "ובכן מניסיוני, למדתי כי אל תוך הלב- אין בכוחנו אנו להשיב, אנו יכולים לקרב את הדברים אל הלב, על הלב, אולם מכאן ואילך זקוקים אנו לסייעתא דשמיא".

"במה דברים אמורים?" הקשיתי, "מה השייכות בין דברך לבין שאלתי" הוספתי לשאול.

ובעל התשובה המשיך את דבריו: "דע לך רבי", הוא אמר לי, "כי כל מילה מדברך נחקה על ליבי. אמנם צודק אתה, אל ליבי פנימה לא באו הדברים כלל וכלל, ולפיכך לא היה בהם כל תועלת, אך אפילו מילה אחת לא אבדה, כל דברך נותרו מונחים על ליבי וחיכו לשעת הכושר בה יוכלו לחדור אל הלב פנימה".

"ומתי הגיעה שעת כושר זו?" הסתקרנתי, והאברך פתח וסיפר:

"לפני תקופת זמן התגייסתי לצבא, ועם פרוץ המלחמה, מלחמת יום הכיפורים- נשלחתי לשרת כ'טנקיסט'- נהג טנק- בחזית הקרבות. והנה, באחד הימים בעת ביצוע משימה שגרתית- פגע פגז בצריח הטנק בו שהיית, והטנק החל עולה באש, כאשר משמעות הדבר הינה מלכודת מוות עבור כל יושביו. לא ראיתי לפני כל דרך מילוט, התחלתי כבר לחוש את ריח המוות קרב ובא, וידעתי כי לא נותרו לי אלא רגעים בודדים של חיים.

באותו הרגע, כאשר המוות נושף בערפי- נפתח ליבי לרגע קט, וכל אותם דברים אשר העמסת עליו במשך שנים רבות- חלחלו אל

קרבו. באותו הרגע, כאשר נפתח ליבי, פעלו בי הדברים את פעולתם, ובליבי גמלה החלטה לשוב בתשובה שלמה אם יזכה אותי הקב"ה לצאת בחיים משדה המערכה. קריאה עזה פרצה מגרוני, מעמקי ליבי זעקתי: 'אני חוזר בתשובה'. והנה לפתע, הפלא ופלא, רואה אני למולי פתח פעור בדופן הטנק, פתח אשר היה בו כדי לאפשר לי מנוסה מהירה והצלה מן התופת".

"עוד באותו הרגע, כאשר זחלתי על ברכי ונמלטתי מן הטנק העולה באש, ידעתי בבירור כי את אשר קיבלתי על עצמי- אקיים. בליבי גמלה החלטה איתנה לשוב בתשובה שלמה בו ברגע, לעזוב את הצבא מיד כאשר יתאפשר הדבר, וכך אמנם עשיתי כפי שכבוד הרב רואה".

"כיצד התחולל המפנה הכביר הזה? זוכרני היטב את האופן בו היית יושב ומאזין לדרשותי..."

כה היו דבריו של אותו אברך בעל תשובה, ולימוד גדול למדתי הימנו. שכן לעיתים, אנו מחנכים את ילדינו, אנו מרעיפים על ראשם דברי חיזוק ויראת שמים, ואיננו רואים מיד את התוצאות. וכאן, אנו נוטים לפעמים להתייאש, להרים ידיים, ולחוש כי כל עמלנו לשווא הוא.

אולם האמת היא- כי כל מילה משפיעה בבוא זמנה. המילים כולן, הדברים כולם- נותרים על פתח הלב, ובשעת הכושר הם עתידים לחלחל ולחדור אל תוך תוכו. על כן עלינו להשקיע עוד ועוד בחינוך ילדינו, ולזכור כי עתידם כולו תלוי בחינוך זה.

לסיפורים מרתקים נוספים של הרב צבי נקר נכנסו לאתר 'שיבת אור דוד'

רוצים להפיץ את העלון "אור הפרשה" באיזור מגורכם? הצטרפו למפיצים וקבלו עלונים בכל שבוע לחלוקה!

**חייגו עכשיו:
03-570-12-12**

*ההפצה הינה במחיר סמלי

לחם משנה

שאלה מי שיש לו רק חלה אחת, האם יכול לקחת עוגה שלימה להשלים ללחם משנה?

נחלקו בזה אחרונים, שיש מחמירים, שללחם משנה צריך דוקא אוכל שנחשב לחם ממש שמברכים עליו "המוציא לחם מן הארץ", ולכן רק לחם מצטרף או עוגה וכיוצא בה שקובע עליה סעודה (שאוכל 216-162 גרם), יכול לצרף ללחם משנה.

ויש מיקלים ואומרים, שכיון שיש אומרים שלעוגה וכל דבר שראוי להגיע לכלל פת, (דהיינו שאם יקבע עליו סעודה יברך המוציא וברכה"מ), יש לו דין של פת גמור לענין בישולי גויים (שאם נאפה במאפיה על ידי גוי ואין מספיק הלחם שאופים במאפיה היהודית, מעיקר הדין מותר לאוכלו, ואינו אסור כמו תבשיל שבושל ע"י גוי) ולענין שאם טעה ובירך על עוגה ברכת המזון, שיצא ידי חובה. כן הדין גם לענין לחם משנה, שעוגה וכל אוכל שראוי להגיע לכלל פת, יחשב כפת להיצטרף ללחם משנה.

ויש עוד שהוסיפו לתת טעם להקל, שכיון שלמעשה לחם משנה הוא מדרבנן ויש ג' דעות איזה סוג ממיני המאפה אינו נחשב לפת, נמצא שעוגה היא ספק פת ממש שברכתה המוציא אפילו אוכל כל שהו, ואף שלענין ברכות מחמירים, לענין לחם משנה הוא ספק דרבנן להקל, כשאין לו לחם ממש.

למעשה, מי שאין לו שתי ככרות ללחם משנה, אלא רק ככר אחת, יכול לצרף פת הבאה בכסנין (עוגה וכדומה) לככר, ויהיה נחשב לו ללחם משנה. (ילקוט יוסף סי' רעד סעיף כא)

שאלה: מי שאוכל כזית עוגה וכיו"ב לאחר קידוש הבוקר כדי שיהיה לו קידוש במקום סעודה, האם צריך לברך "מזונות" על ב' עוגות?

באמת יש מי שכתב שהמקדש קידושא רבה, ואוכל פת כסנין כדי שיהיה קידוש במקום סעודה, שצריך לקחת שתיים שלמות למצות "לחם משנה". אולם חלקו עליו האחרונים, כיון שאינו קובע עליהם סעודה (שאינו אוכל 216 גרם) אינו אלא אכילת עראי, ולכן אינו צריך לברך על ב' ככרות וגם לא נהגו כן, ומנהג ישראל תורה הוא.

ויש מי שכתב להקל, משום שאין חיוב לחם משנה על עוגה כיון שאינו עיקר סעודתו. אמנם יש לדחות טעם זה, שהרי כתב מרן רבינו יוסף קארו זע"א בבית יוסף (סי' רצא ס"ד) בשם כמה ראשונים שכל זמן שהוא סועד בשבת צריך לבצוע על שתי ככרות. וכן משמע שפסק רבינו משה איסרליש (הרמ"א) בהגהותיו על השלחן ערוך לכתחילה לבצוע על ב' ככרות בכל סעודה שסועד.

להלכה, האוכל פת כסנין בשבת, אינו צריך לבצוע על שתי עוגות מן הפת כסנין, משום לחם משנה, כיון שאינה אלא אכילת עראי, ולא חשיב לחם, ורק אם אוכל אכילת קבע (216 גרם) מהפת כסנין, שחייב לברך עליו המוציא "לחם" מן הארץ, חייב לקיים לחם משנה ויברך ויבצע על שתי עוגות כאחת, ויאכל. (ילקוט יוסף סי' רעד סעיף כב)

שאלה: האם אפשר לצרף ככר לחם קפוא ללחם משנה, בסעודות שבת, כשאין לו לחם אחר?

יש אחרונים שהחמירו, כיון שצריך "לחם" משנה, ו"לחם" היינו שהוא ראוי לאכילה, וכשהוא קפוא אינו נחשב "לחם". ועוד נתנו טעם להחמיר משום שלדעת קצת ראשונים צריך לבצוע משתי ככרות, ממילא מוכח שצריך שיהיה ראוי לאכילה ממש.

ויש אחרונים שכתבו להקל, אם בדעתו להאריך בסעודתו עד שיהיה ראוי למאכל, שאפשר שחשוב כרותח שצריכים להמתין עד שיצטנן.

אולם מרן הרב עובדיה זצ"ל כתב, שגם לראשונים המחמירים, יכול לבצוע גם על ככר אחד. ועוד שבשלחן ערוך (סי' רעד סעיף א) כתב, שאוחז שתיהן בידו ובוצע התחנתנה. ומבואר שהכריע שבוצע מככר אחד בלבד. ושכן דעת רבינו האר"י ז"ל, והואיל ואין צריך לבצוע משני הככרות, אלא מאחת מהן, אפשר גם כן לצרף לחם קפוא לככר לחם אחר, ללחם משנה, ויבצע מהלחם האחר, ואע"פ שהלחם הקפוא אינו ראוי לאכילה בשעת ברכת המוציא, כיון שראוי להפשירו על ידי שיניחנו מחוץ למקרה, או ע"י חום, ואז יהיה ראוי לאכילה, שפיר מצטרף ללחם משנה. שהרי לחם משנה אינו אלא מדרבנן זכר למן, לכן ראוי לסמוך על סברא זו שכל שלאחר זמן יהיה ראוי לאכילה, אפשר לצרפו ללחם משנה. ושכן כתבו עוד אחרונים.

להלכה, כשאין לו לחם אחר, אפשר לצרף ככר לחם קפוא ללחם משנה. ואם אפשר בקלות לשאול לחם הראוי לאכילה משכנו לצרפו ללחם משנה, עדיף יותר, אע"פ שעליו להחזיר הלחם לשכנו אחר שבירך עליו. (חזון עובדיה עמ' קעט)

חינוך ילדים הרב אהרן פרידמן

מתי כן להעניש?

כאן המקום, בשורות ספורות, לשוב ולהזכיר דברים שהתייחסנו אליהם בספרנו בנושא ה"התניה", שמהותה: הטבע האנושי להצמיד בזיכרון דברים שלא בהכרח שהם קשורים זה לזה, רק משום שהתרחשו בסמיכות זמן זה לזה. הרחבנו להסביר, כיצד מקשרים הילד והמתבגר את זיכרונותיהם עם מטלות שנדרשו לבצע או פעולות שנגזרו עליהם להימנע מהן.

בזוכרנו את המידע החיוני הזה, ברור מאליו, שיש לנקוט בזהירות יתירה ולהימנע עד כמה שאפשר מלהכריח ילד לקיים מצוות עשה מתוך כפייה ולחץ, או תחת פחד מעונש, שכן הדבר עלול לעורר אצלו דחיה מאותה מצוה. במיוחד נכונים הדברים במה שנוגע למצוות התלויות בחובת הלב, שיש לקיימן בשמחה ובהתלהבות. לעומת זאת, במצוות לא תעשה ובכל הנוגע להרחקה מדברים שליליים, אין הדבר כה נורא, כשמעת לעת נשתמש בעונש ובמעט מכות, שכן ההתניה השלילית שתיווצר אצל הילד, לא סותרת את עצם התחושה שאנו מבקשים להעניק לו.

הורים המלמדים את ילדם הקט כי אסור, למשל, להדליק ולכבות חשמל בשבת, לא נורא אם ישתמשו בעונש לעת הצורך, הימנעות מלעבור על איסור, אכן אינה כרוכה בדרך כלל בשמחה ובהתלהבות. אבל כשאנו מחנכים את הילד לתפילה בקול רם, לנטילת ידיים ולברכות, הרי נחטא למטרה אם נשתמש באיומים ובענישה. אלו עלולים חלילה להשניא על הילד את המצווה, ולהביאו למצב, שבו ימנע מלקיימה בשעה שלא יהיה נתון תחת לחץ העונש. אי אפשר לעורר את הלב באמצעות כפייה, ענישה והפחדה, כי אם ברצון להתדבק במקור האור, החיים והטוב, כדברי הבעש"ט שהובאו לעיל.

הוא הדין כשאנו מחנכים את הילד שיחלוק עם אחיו הקטנים ממתקים שהביא מן ה"חדר" – אין טעם שנכריחהו לעשות זאת באמצעות עונש, שהרי אנו רוצים שהוא ישמח לעשות כך. שונים הדברים כשאנו נאלצים לטפל בו על שהוא מציק לקטנים ממנו, אז די לנו בכך שידע שאין להציק להם בשום אופן, בין אם הוא שמח ובין אם לא.

ברצוני להדגיש ולהבהיר: אינני מתכוון לשלול בכל מקרה את השימוש באיום ובענישה כשמדובר במצוות עשה, כשם שאינני מתכוון להורות להורים לנהוג רק בכוח ובכפייה ברצותם לחנך את ילדיהם להימנע מאיסורים. בהחלט שיש מקום לעמוד בתוקף על מילוי מערכת החוקים ומצוות מעשיות, ולפעמים אין מנוס מלנקוט בצעדי ענישה גם כשהמטרה לעודד פעולות חיוביות, כשם שאין ספק שעדיף להביא את הילד להבנת חובת הזהירות וההימנעות מלעבור איסור, מאשר לחנכו לכך רק בעונשים ובמכות.

לסיכות ברמה הכללית, רצוי להימנע מענישה כשמדובר בחינוך לענייני "עשה" ולהעדיף גישה נעימה יותר. פחות הקפדה דרושה בעניין השימוש בעונשים כשמחנכים ל"לא תעשה", למרות שגם אז, שימוש מופרז בכוח אינו רצוי.

רגע חושבים

הרב אליהו רוסתמי

אין אדם שאין לו מחליף

למחרת את שמות ילדיהם בעיתון שנפטרו, למה לא מתו הילדים אחרי הוריהם, אלא ההורים הם רק צינור שקיבלו זכות לפרנס, ביום שאלקים מזיז צינור, הוא ממנה צינור חדש.

אם למשה רבינו אלקים מצא מחליף, אין אדם בעולם שאין לו מחליף. היו הרבה ראשי ממשלות ורמטכלי"ם בעולם שהיו בטוחים שאם ימותו או יתפטרו, לא יהיו להם מחליפים, הם לא הפנימו את הענין שהרבה שלוחים למקום! והכל ממשיך ונוסע כמקודם ואולי גם יותר טוב!

"ויהי אחרי הדברים האלה, ויאמר ליוסף הנה אביך חולה", יש מצוה לבקר את החולה, אומר ספר חסידים שאם כואב לך הרגלים, סימן שאתה לא מבקר חולים, ולא מנחם אבלים, ולא משמח חתן וכלה! כל אבר בגוף קיבלנו אותו לעבודת ה', אם אתה עושה בו מצוה האור של המצוה מאיר לך על אותו איבר! למה לא כתוב ויאמר לראובן או שמעון הנה אביך חולה, למה דוקא ליוסף הוגד כן.

אלא אומרת הגמרא (בנדרים לט:): "כל המבקר את החולה נוטל אחד מששים מחליו", ואם כן ניקח ששים אנשים לבתי חולים ונרפא את כולם. אלא הראשון לוקח אחד מששים והשני אחד מששים ממה שנשאר. ועוד כל זה מדובר שהמבקר הוא בן גילו של החולה כלומר שנולד המבקר במזלו של החולה.

יוסף היה בן מזלו של יעקב, ששניהם עברו הפלגה דומה בעולם הזה. ולכן ראובן ושמעון ושאר האחים שביקרו את יעקב, לא נטלו אחד מששים מחליו, וקראו ליוסף ואמרו לו "הנה אביך חולה", הנה בגימטריא 60, ומיד כתוב "ויתחזק ישראל וישב על המטה" המטה גימטריא 59, שנטל ממנו אחד מששים מחליו.

הרב אליהו רוסתמי מרצה באתרנו
להרצאות נוספות בקרו באתר 'שיבת אור דוד'

בדור הקודם היה באמריקה ראש ישיבה גאון עולם ר' אהרן קוטלר זצ"ל, היה לו עשיר גדול שעזר בהחזקת הישיבה. יום אחד הגיע העשיר לישיבה וראה אותה מלאה בחורי ישיבות, וזחה עליו דעתו (נכנס לגאווה) ואמר לרב "תגיד לי כבוד הרב, מה היית עושה אם לא הייתי כאן, אני מחזיק לך את כל המפעל של התורה" אמר לו הרב תדע לך שהתורה מחזיקה אותך ואת כולם.

ועוד כתוב בפרשה שיעקב אומר ליוסף "ושכבתי עם אבותי ונשאתני ממצרים וקברתני בקבורתם", שאל הרב את העשיר "תגיד לי, הפסוק הזה נראה קצת מבלבל, הסדר כאן הפוך! קודם כל צריך לומר "ונשאתני ממצרים", ואחר כך "וקברתני בקבורתם" ובסוף "ושכבתי עם אבותי", אמר לו העשיר אכן שאלה טובה.

אלא, אמר יעקב ליוסף, ר' יוסף, שלא יבלבלו אותך, יש לי הבטחה מאלקים שאמר לי אל תירא מרדה מצרימה, ואנכי אעלך גם עלה", יש לי הבטחה שאני נקבר במערת המכפלה, "ושכבתי עם אבותי", אלא שאני פונה אליך שאתה כאן המלך ומבקש ממך שתקח את הזכות, ואם לא תעשה זאת, ישנם הרבה שלוחים למקום!"

אמר הרב קוטלר לעשיר, תדע לך שליהדות יש הבטחה שלא תשכח מפי זרעו, אף אחד לא מחזיק את תורת האלקים, אלא שיש לך זכות לעזור בהחזקת הישיבה, ואם אתה תלך יבואו צינורות אחרים!

כל מי שיש לו מוסד תורני רואה בכל חודש שיש ביטולים של הוראות קבע, ובאותו חודש נכנסים תורמים חדשים בדיוק כנגד המבטלים! איך זה? אלא הקדוש ברוך הוא בסך הכל מחליף צנרת! אדם נראה לו שהוא זן את בניו ובנותיו, ואומר בגאווה יש להם מזל שאני פה, מה היו עושים בלעדי?

בכל יום רואים בעיתונים הרבה שמות של נפטרים ואף פעם לא רואים

תיקון הנפטרים
הידוע שכתב רבי יהודה פתיה
עושה נחת רוח גדול לנפטר
ומצילו מן הדין.
בכה התיקון לתקן את נשמת הנפטר,
להוציאו מייסוריו ולהעלותו לגן עדן.

וחשוב מאד שכל אחד יעשה את התיקון לקרוביו
וזוה חסד של אמת ובזכות זו הנפטר יתפלל עליו בשמים וימליץ יושר עליו.

למסירת שמות ניתן להתקשר למשרדי הישיבה 03-570-12-12